

REGISTERBLAD

Datum: 2000-02-07

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I SÖDERMANLANDS LÄN

Identitetsnummer: NRO 04 058

Områdesnamn: Brebol

Kommun: Katrineholm

Kartblad: Ekonomiska kartan nr 096 77

Area: 80 ha, enbart land

Naturgeografisk region: 24, Svealands sprickdalsterräng med lerslätter och sjöbäcken

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner: Mellanbygden

Landskapsform:

Riksvärde

Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora
-----------------	----------------	-------

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap i mellanbygd med lång kontinuitet kring gårdarna Älskebol, Brebol och Värna. Naturbetesmarker med art- och individrika växtsamhällen. Ingår i Länsstyrelsens program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden (objekt 83-10). Ingår i Naturvårdsverkets nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt D8301).

Huvudkriterier: A, C, D.

Stödskriterier: storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenväxta ängar, naturbetesmarker och landskapselement. Området påverkas negativt av: upphört eller minskande jordbruk/betesdrift, tillförsel av näringsämnen och gifter, bebyggelseexploatering, dikningar, skogsodling, energiskogsodling, täkt, omarrondering.

Säkerställande: Större delen av området ingår i Natura 2000.

Områdets huvuddrag: Brebol låg tidigare under Lagmansö säteri. Enligt ägomätningsskartan av säteriet och dess omgivning från 1685, bestod Brebol även då av ett hemman. Åkermarken var fördelad på två större gårdar och mellan dem löpte en fägata från bebyggelsen ut till utmarken i söder. Ängsmarken låg framförallt utmed Viksjön. I det kuperade landskapet på Brebol finns en lång fägata och lövtuktade träd. Markerna är kuperade och relativt öppna med dungar av ädellövträd; ek, lind och hassel samt björk. Naturbetesmarker utgörs av öppen hagmark, björkhage, ekhage och sötvattenstrandäng med art- och individrika växtsamhällen med arter som klasefibbla, ormrot, svinrot, revfibbla, jungfrulin, darrgräs, ormrot och svinrot. Två av hagarna ligger i anslutning till sjöarna. Det finns spår av det äldre odlingslandskapet i form av öppna diken, åkerholmar, små och flikiga åkrar. Fägatan finns kvar, liksom ett

flertal hamlade träd som stått i de forna ängarna. På gårdens marker finns även en fornborg, samt en stensättning. En smedjegrund med tegelrester, kolrester samt ett bälgmunstycke finns bevarat vid spismuren. Bebyggelsen är huvudsakligen från 1800-talets mitt och framåt.

Hagarna betas av nötkreatur, får och hästar, och är relativt välhävdade, med undantag av hagen ned mot Långhalsen som är igenväxt och har ett vassbälta ned mot sjön. I de övriga hagarna finns lövsly, örnbräken och nyponbuskar som borde tuktas mera. Den södra hagen med flertalet hamlade träd är mycket välskött. Brukaren är väldigt intresserad av att bevara hagarnas natur- och kulturvärden för framtiden och har miljöstöd för bevarande av biologisk mångfald.

Anmärkningar:

Referenser:

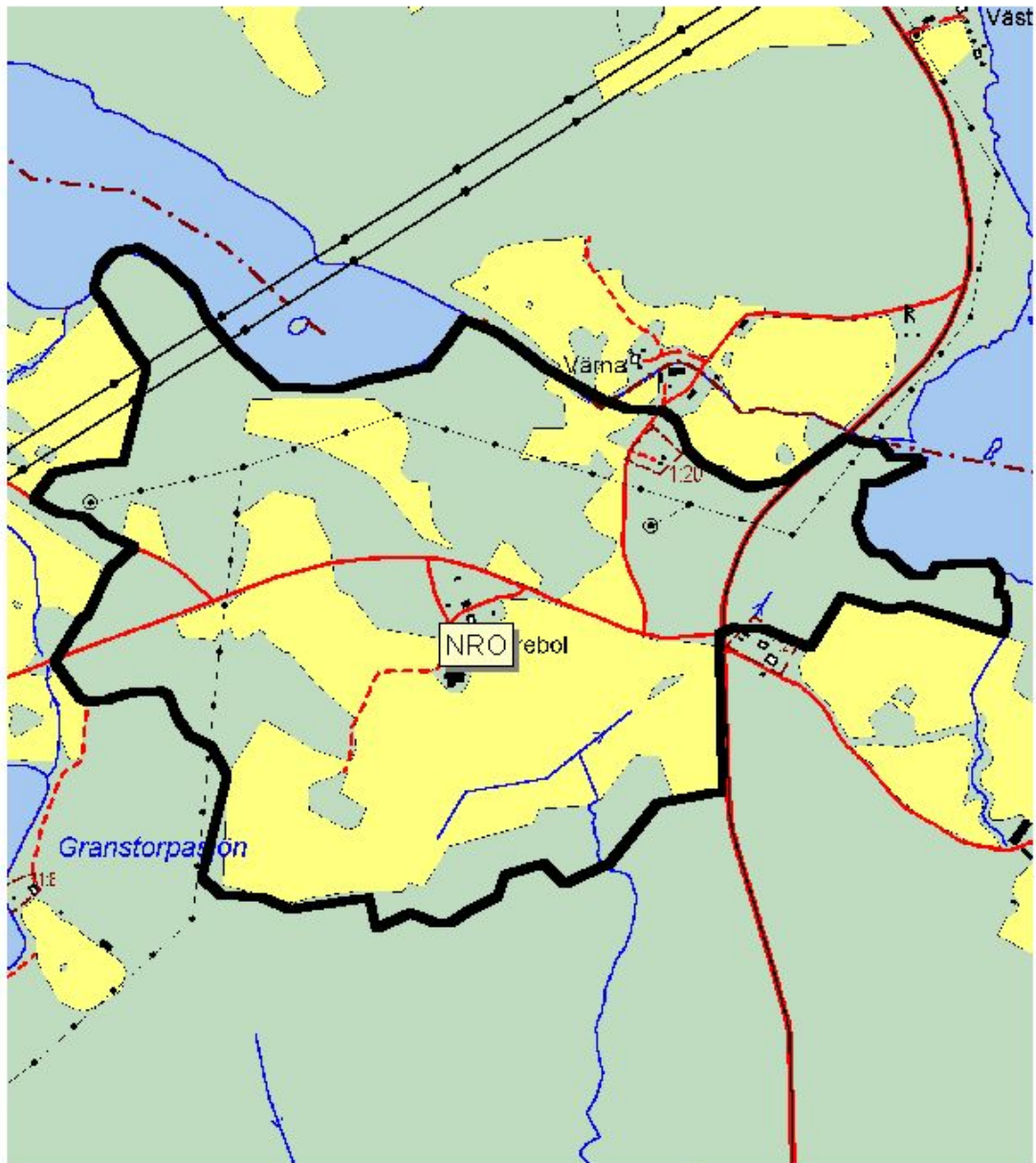
Rydberg, H., Vik, P. 1992: *Ängs- och hagmarker i Södermanlands län*. Länsstyrelsen i Södermanlands län 1992. Nyköping.

Länsstyrelsen i Södermanlands län 1991: *Program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet*. Nyköping.

Naturvårdsverket 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.

Område av riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6 § miljöbalken;
Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Riksintressets benämning: **Brebol**
Identitetsnummer: **NRO 04 058**
Kommun: **Ktrineholm**
Län: **Södermanland**

 Riksintressets avgränsning

Skala 1:10 000

Ekonomiskt kartblad nummer: 096 77